

DN/Ipsos – Väljarnas viktigaste frågor och utvecklingen i Sverige

30 januari 2017

Lag och ordning samt sjukvårdsfrågor kraftigt uppåt på väljarnas dagordning

Andelen väljare som nämner frågor med koppling till lag och ordning samt sjukvård som de viktigaste politiska frågorna ökar kraftigt jämfört med senaste mätningen i juni 2016.

25 procent av de svarande nämner spontant sjukvården som den just nu viktigaste politiska frågan, upp från 14 procent i juni 2016.

11 procent nämner frågor med koppling till polis, lag och ordning, en ökning från en (1) procent i juni. Lag och ordning har inte funnits med bland topp tio under många år, nu är frågan den fjärde viktigaste hos väljarna.

Invandring och integration är fortsatt det politikområde som nämns av flest väljare, 30 procent av de svarande, men frågan är inte lika dominerande som vid DN/Ipsos senaste mättillfällen i juni och januari 2016. I januari 2016 dominerade frågan stort och nämndes av 40 procent av väljarna som den viktigaste, i juni av 36 procent.

27 procent nämner skola och utbildning som den viktigaste politiska frågan jämfört med 24 procent i juni. Skola och utbildning är därmed liksom i juni väljarnas näst viktigaste fråga efter invandring och integration.

Topp fyra sakfrågor i januari är alltså invandring och integration, skola och utbildning, sjukvården samt lag och ordning.

Män och kvinnor gör delvis olika prioriteringar när det gäller vilka politiska frågor som är viktigast. Män svarar oftare att invandring samt lag och ordning är de viktigaste frågorna. Kvinnor svarar oftare att skolan, sjukvården och äldreomsorgen är de viktigaste politiska frågorna.

Varannan tycker att utvecklingen i Sverige går åt fel håll

Från och med januari kommer DN/Ipsos varje månad undersöka hur väljarna ser på utvecklingen i Sverige, en fråga som ger intressant information om stämningläget i väljarkåren. Frågan har ställts halvårsvis under de senaste åren samt i olika omgångar inför tidigare val.

Undersökningen bekräftar att många väljare fortfarande har en dyster syn på hur Sverige utvecklas. Det finns en utbredd pessimism i väljarkåren. Varannan väljare svarar att utvecklingen i Sverige går åt fel håll. Endast var femte tycker att utvecklingen i Sverige på det stora hela går åt rätt håll. Var tredje svarar ”varken åt rätt eller fel håll”.

Vid en jämförelse med historiska siffror är synen på utvecklingen i landet nu mer dyster än vad som under senare tid brukar vara fallet. DN/Ipsos mätningar under 2015 och 2016 har visat att väljarnas förtroende för viktiga samhällsfunktioner som t ex polisen, försvaret, skolan samt hur integrationen av nya svenskar fungerar är mycket lågt, och när det gäller polisen och försvaret ser det ut att vara fallande.

Integration/invandring är väljarnas just nu viktigaste fråga

Fråga: Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

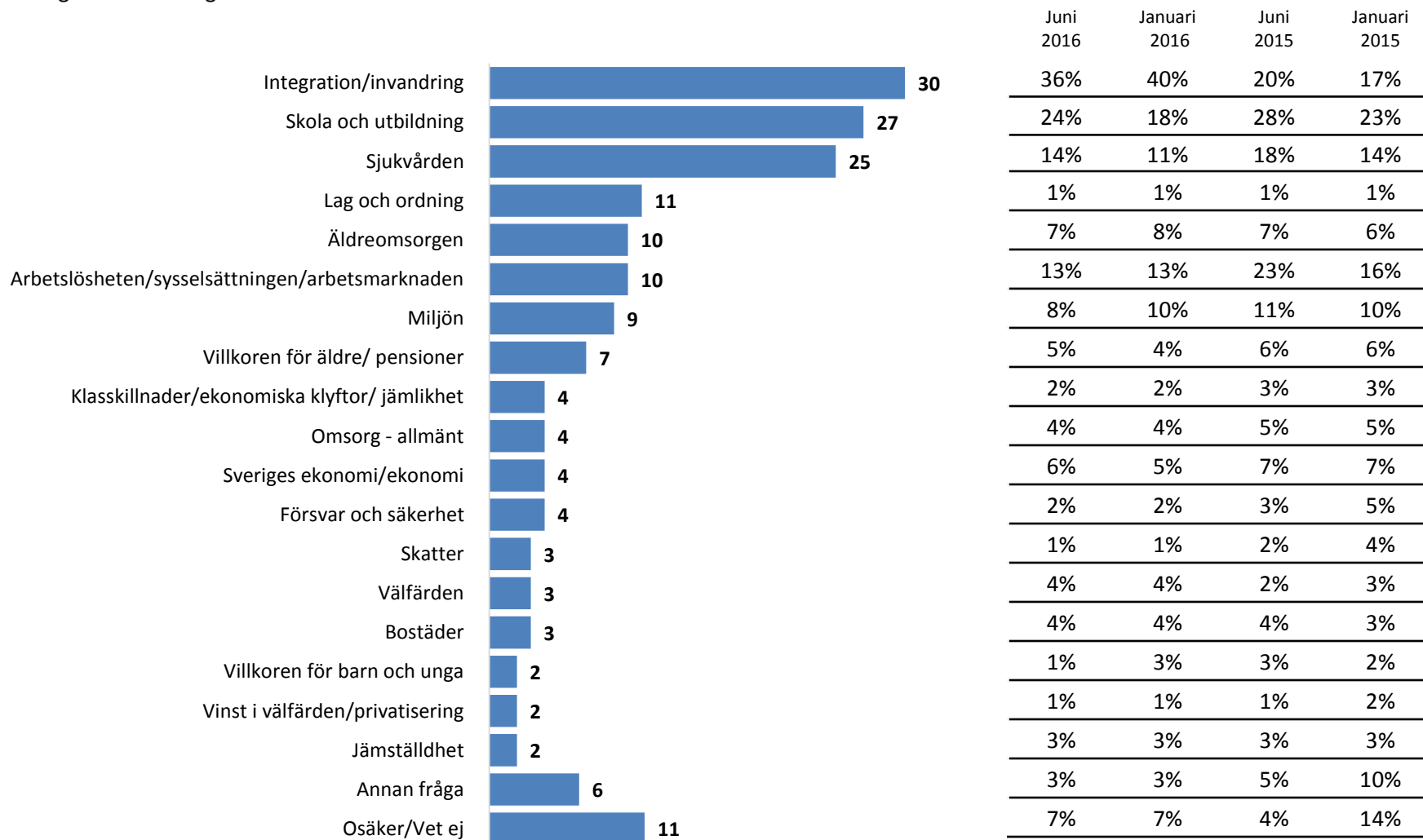
De sex mest frekvent svarade kategorierna, svaren är multikodade.

Kodad svarskategori	Svarsandel	Exempel på respondentsvar
Integration/invandring	30%	"Kostnaderna för invandring, integration, social oro, statsfinanserna" "Invandringen och hur vi ska integrera de i samhället." "Invandring, pensionärer"
Skola/utbildning	27%	"Skola flyktingpolitiken polisen" "Skolan, sjukvården och Socialtjänsten" "Skolan"
Sjukvården	25%	"Sjukvård Socialförsäkringar" "Vinster i välfärden, Sjukvården" "Sjukvården!"
Lag och ordning	11%	"Migrationen, polisen, försvaret" "Kriminalitet, brottslighet" "Polisen och rättsväsendet. Värnplikten. Sjukvården."
Äldreomsorgen	10%	"Vård och omsorg. Äldreomsorgen. Social trygghet" "Äldreomsorgen" "Sjukvård Äldrevård"
Sysselsättning	10%	"Jobb och företagande" " Jobben och LAS" " Arbetsmarknad, bostad, integration, skatter, äldreomsorg"
Miljön	9%	"Miljön och klimatet" "Miljö och klimatpolitik Flyktingpolitiken måste bli humanare igen. Politiker måste fokusera på möjligheter och inte bara på problemen. Goda omvärlds relationer."
Villkoren för äldre/ pensioner	7%	"Sänkt skatt för pensionärer, höjda pensioner, ingen skall få mindre pension än "fattigdomsgränsen" 11 500 kr" "Pensioner och sjukvård" "Pensionshöjningar i samma takt som andra höjningar löner, matpriser ,hyreshöjningar."

Integration och invandring fortsatt den viktigaste samhällsfrågan

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

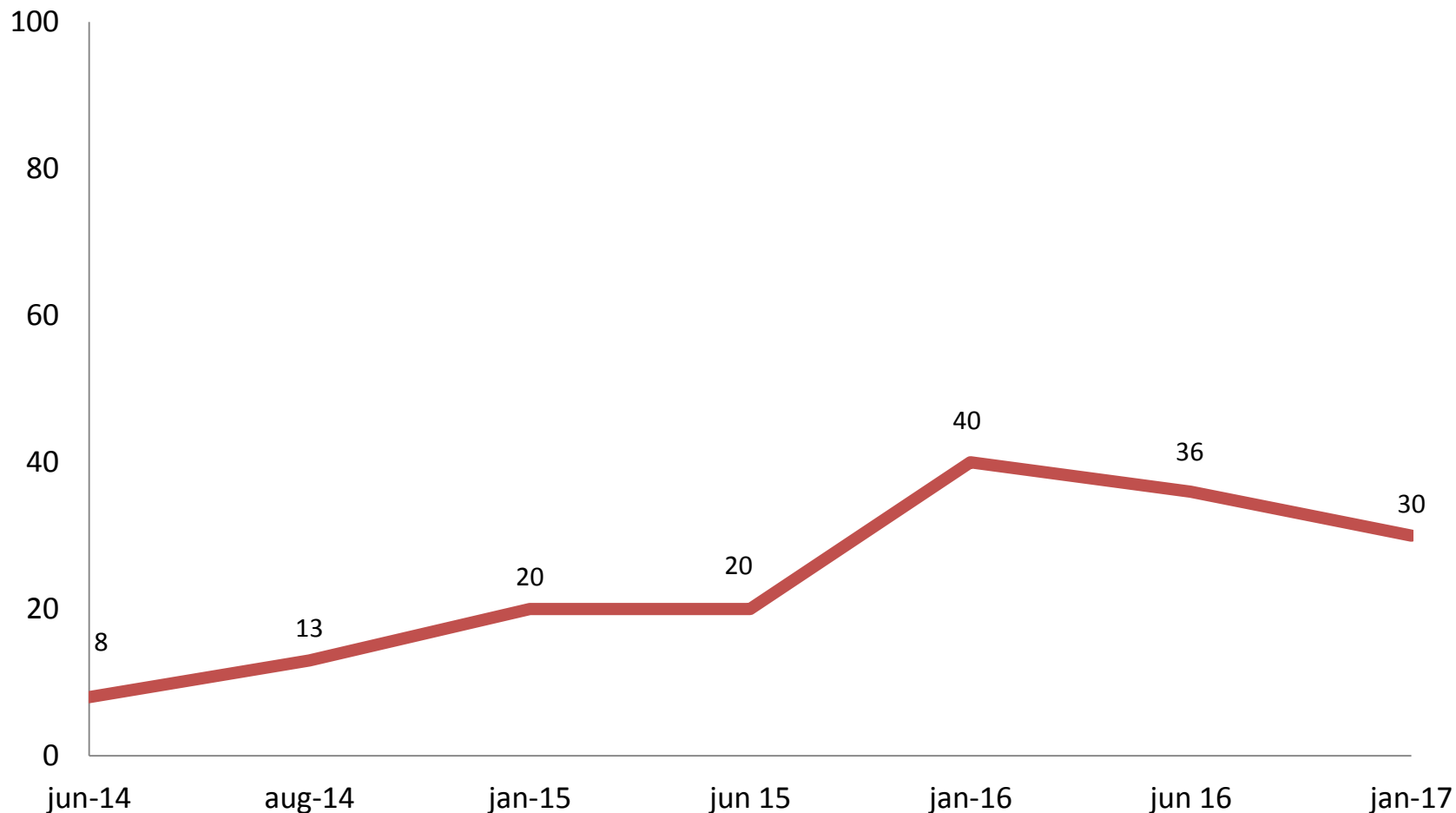
Samtliga kodade kategorier över 1 %

Källa: DN/Ipsos 12-26 januari 2015, 5 – 15 juni, 14-26 januari 2016, 7-16 juni 2016, 12-23 januari 2017

Bas: samtliga n=1229, n=1219, n=1224, n=1224, n=1650

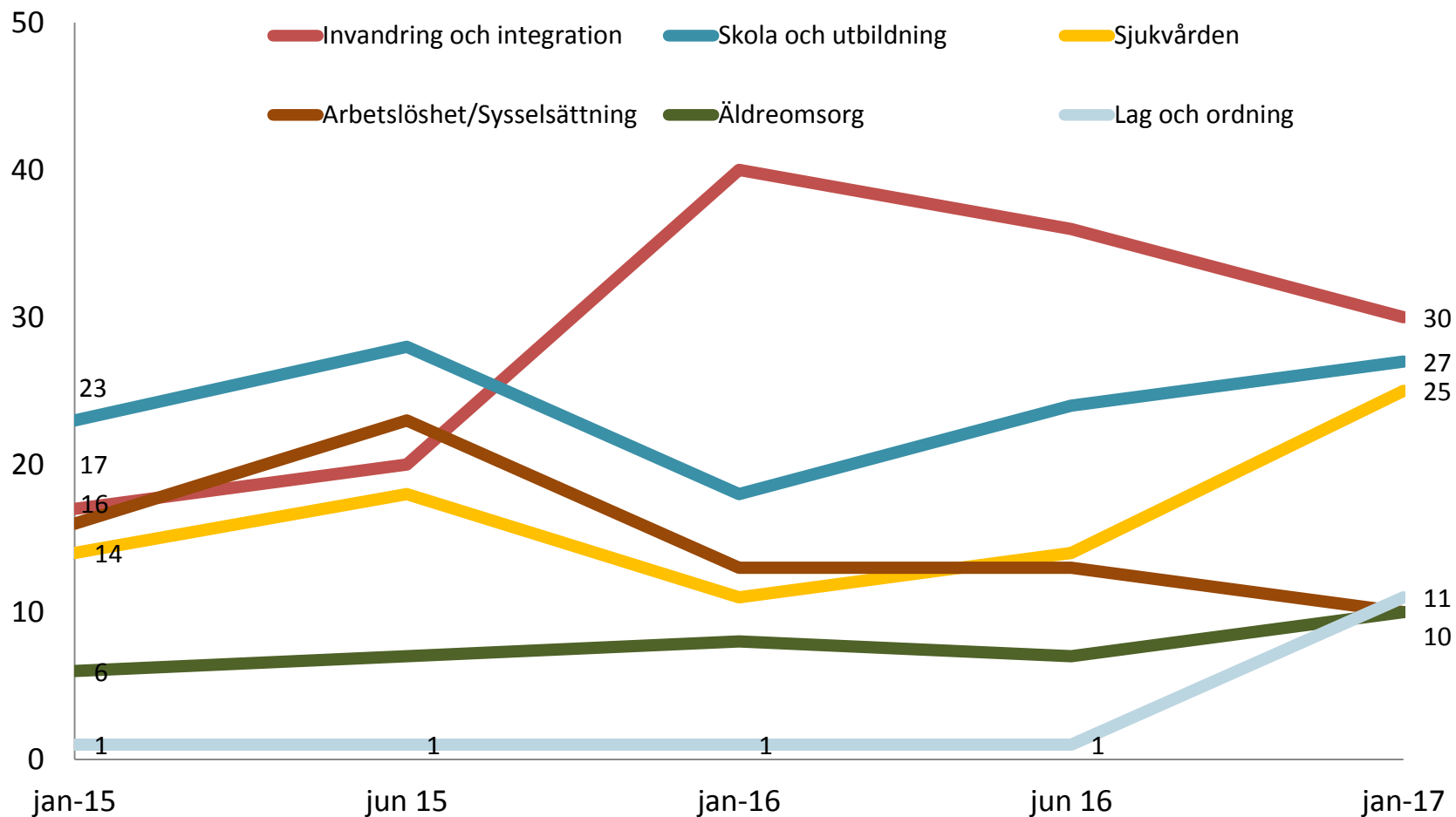
Integration och invandring som viktigaste fråga över tid

Källa: DN/Ipsos 12-26 januari 2015, 5 – 15 juni, 14-26 januari 2016, 7-16 juni 2016, 12-23 januari 2017

Bas: samtliga n=1229, n=1219, n=1224, n=1224, n=1650

De tre just nu viktigaste frågornas utveckling över tid

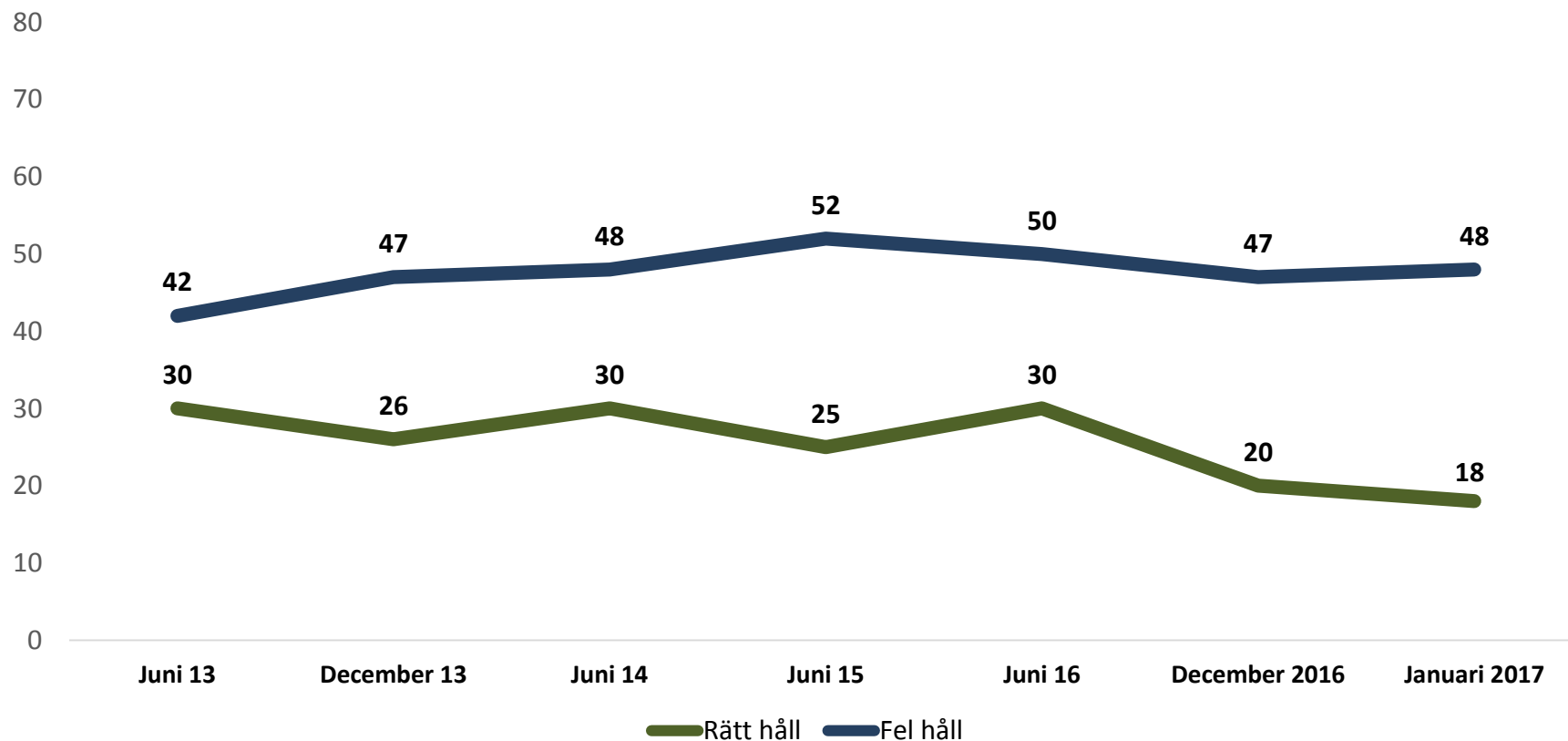

Källa: DN/Ipsos 12-26 januari 2015, 5 – 15 juni, 14-26 januari 2016, 7-16 juni 2016, 12-23 januari 2017

Bas: samtliga n=1229, n=1219, n=1224, n=1224, n=1650

Varannan tycker att utvecklingen i Sverige går åt fel håll

Rent allmänt, tycker du att utvecklingen i Sverige går åt rätt eller fel håll?

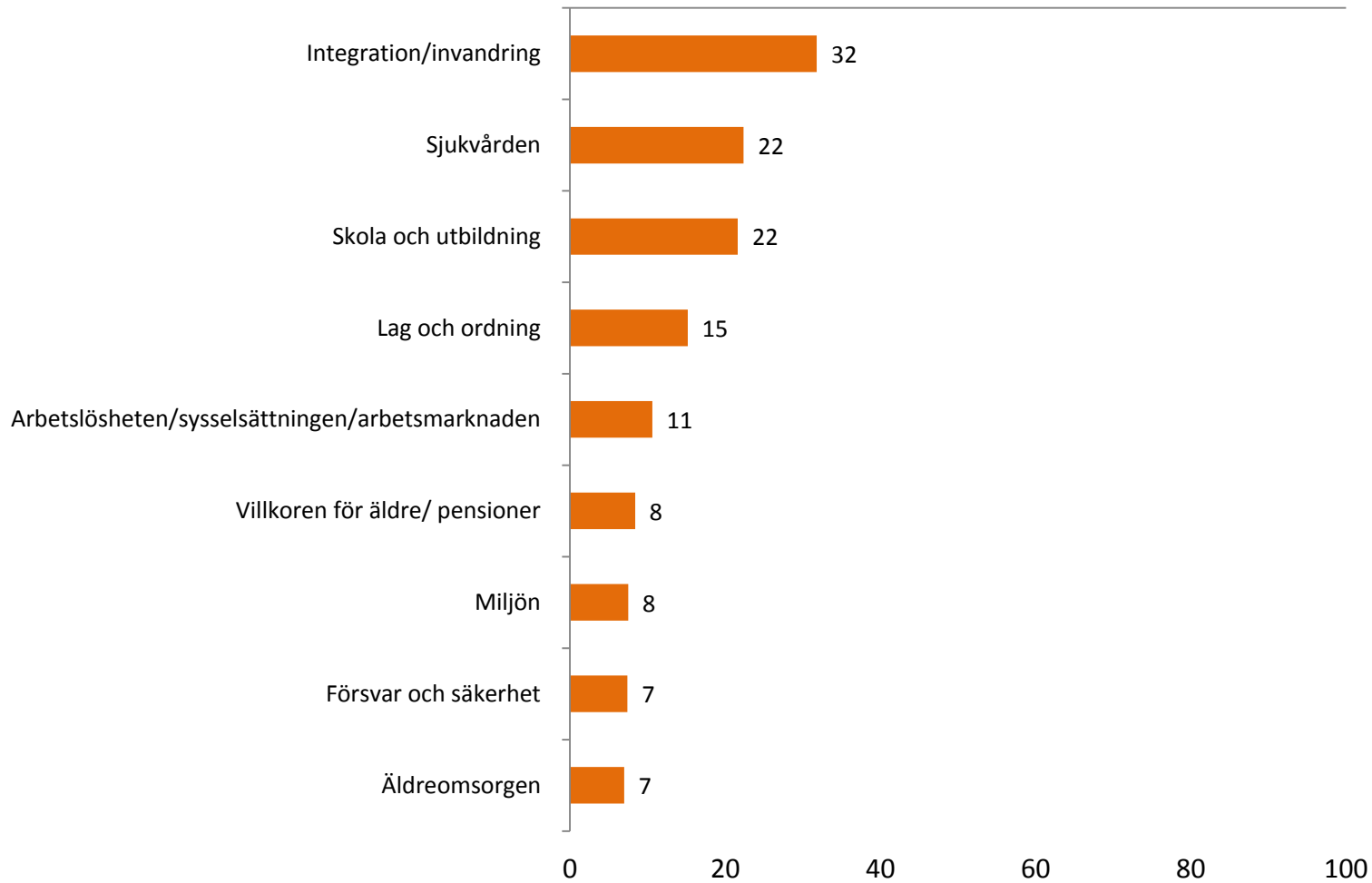
Källa: DN/Ipsos: juni 2013 n=1069, december 2013 n=1162, juni 2014 n=1150, juni 2015 n=1219, juni 2016 n=1224, december 2016 n=1723, januari 2017 n=1652

Fotnot: Från och med december 2016 så är redovisningen ett snitt av telefonintervjuer och digitala intervjuer. Tidigare så genomfördes enbart telefonintervjuer.

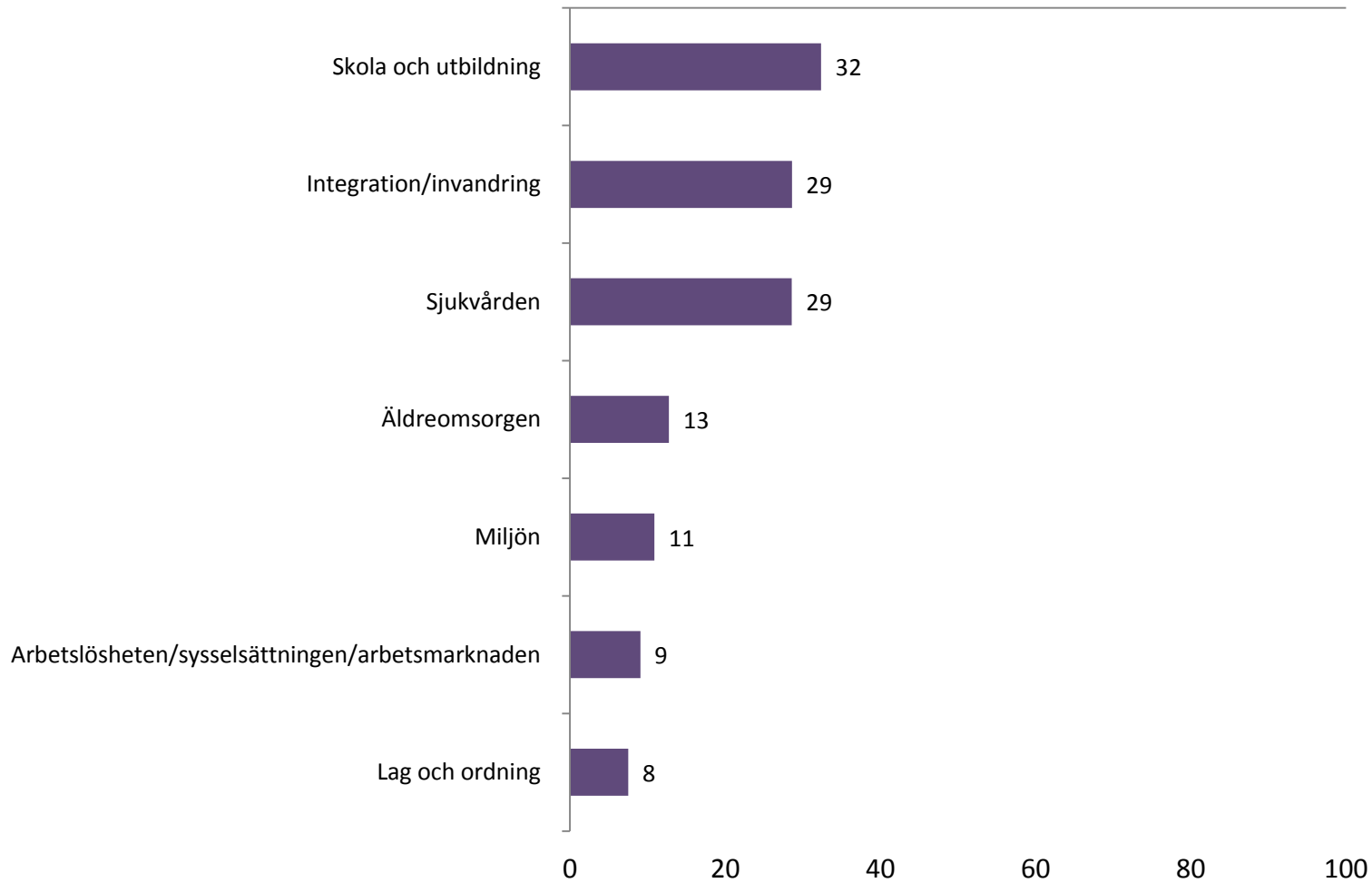
Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

Viktigaste frågor bland kvinnor

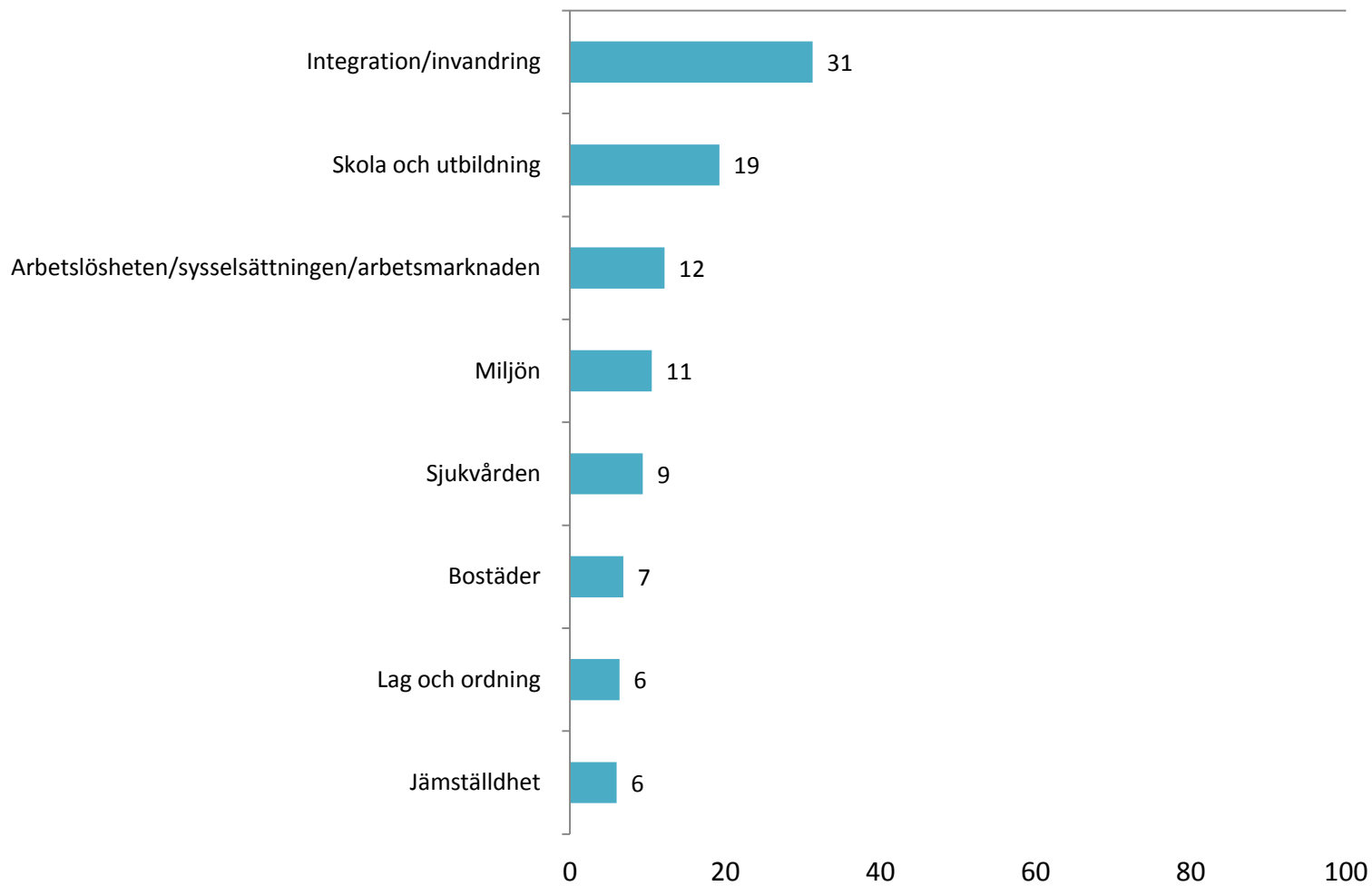

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

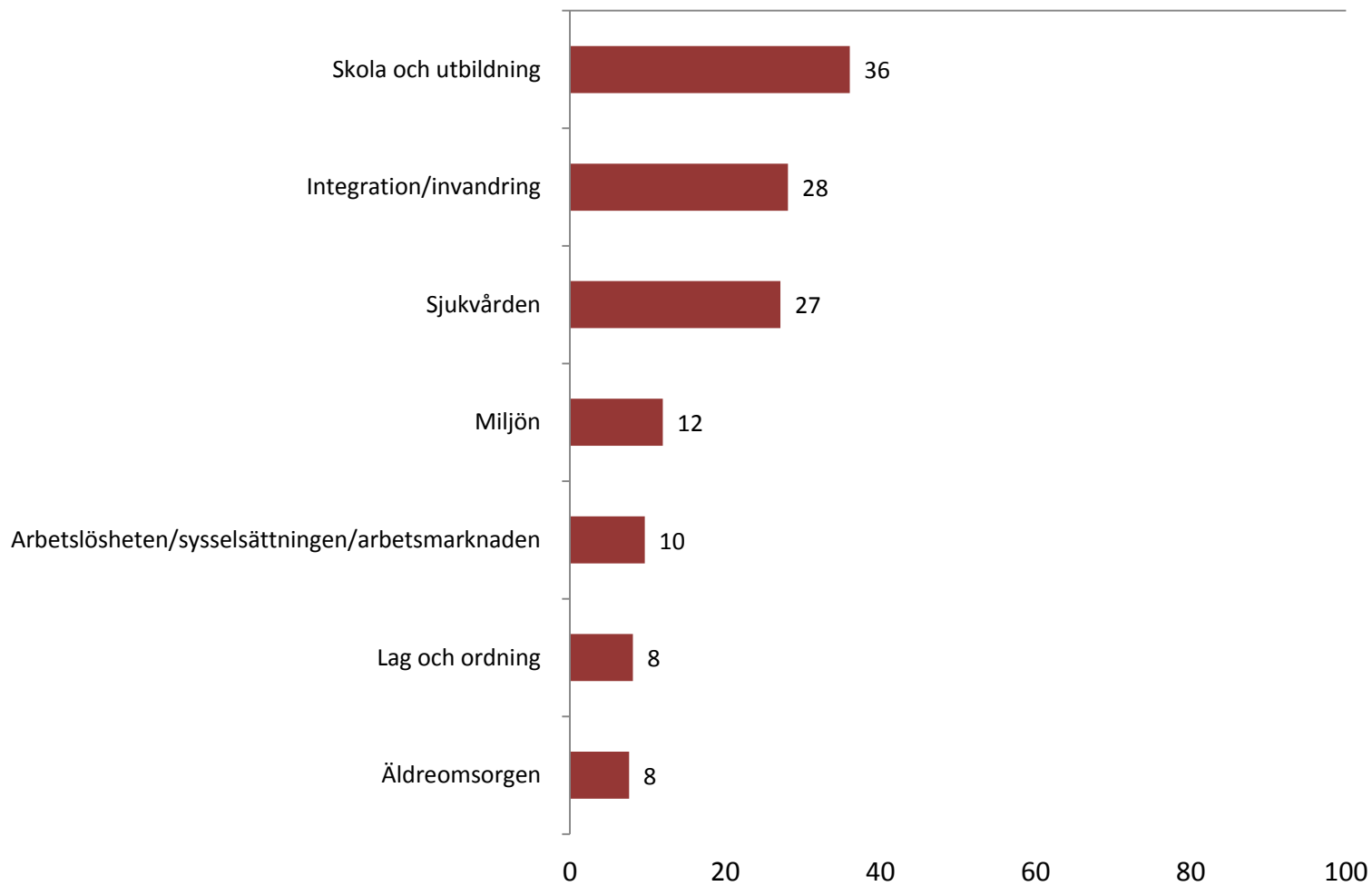

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

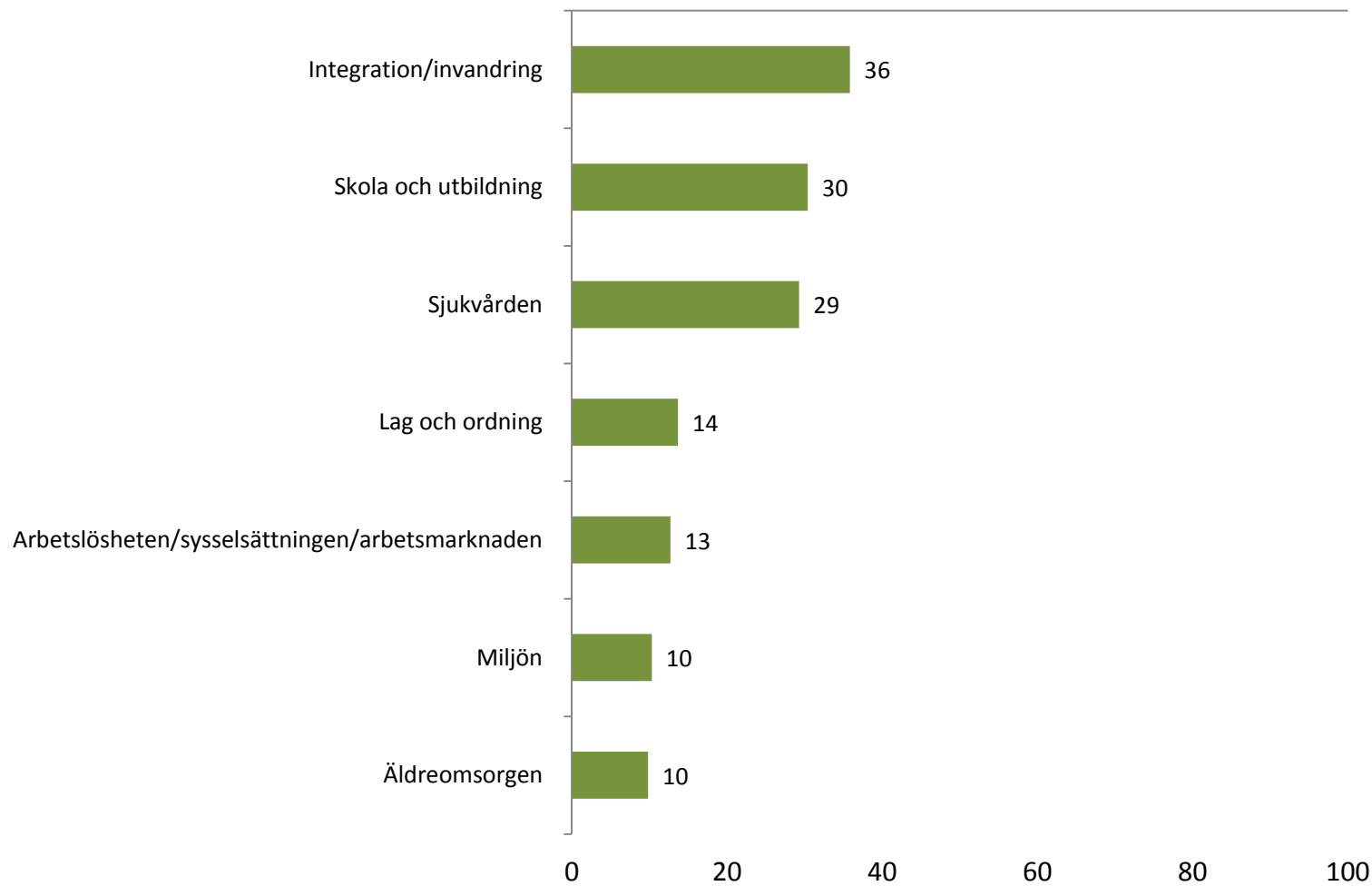
Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

Viktigaste frågor bland 45-59 år

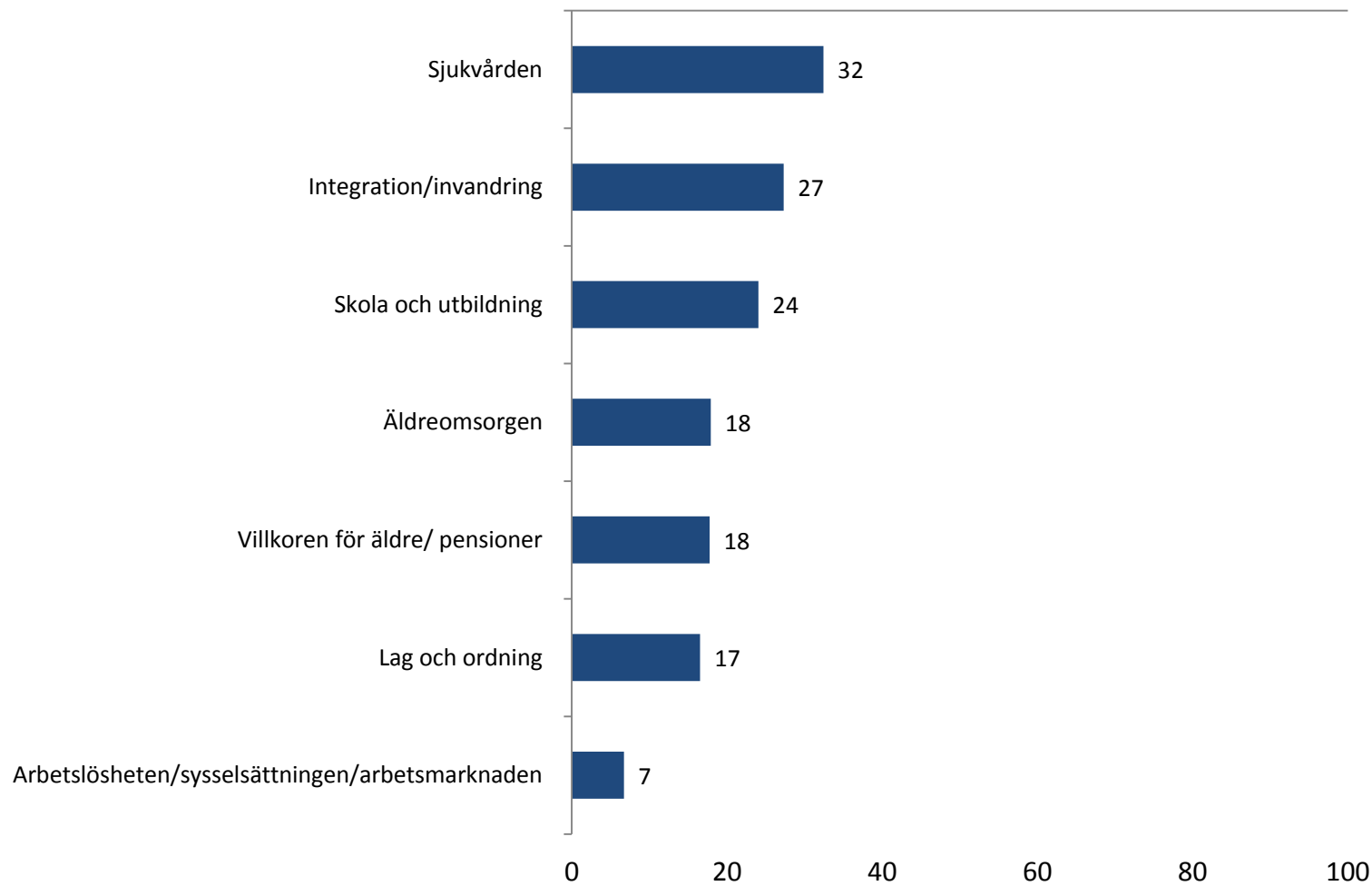
Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

Viktigaste frågor bland 60 år och äldre

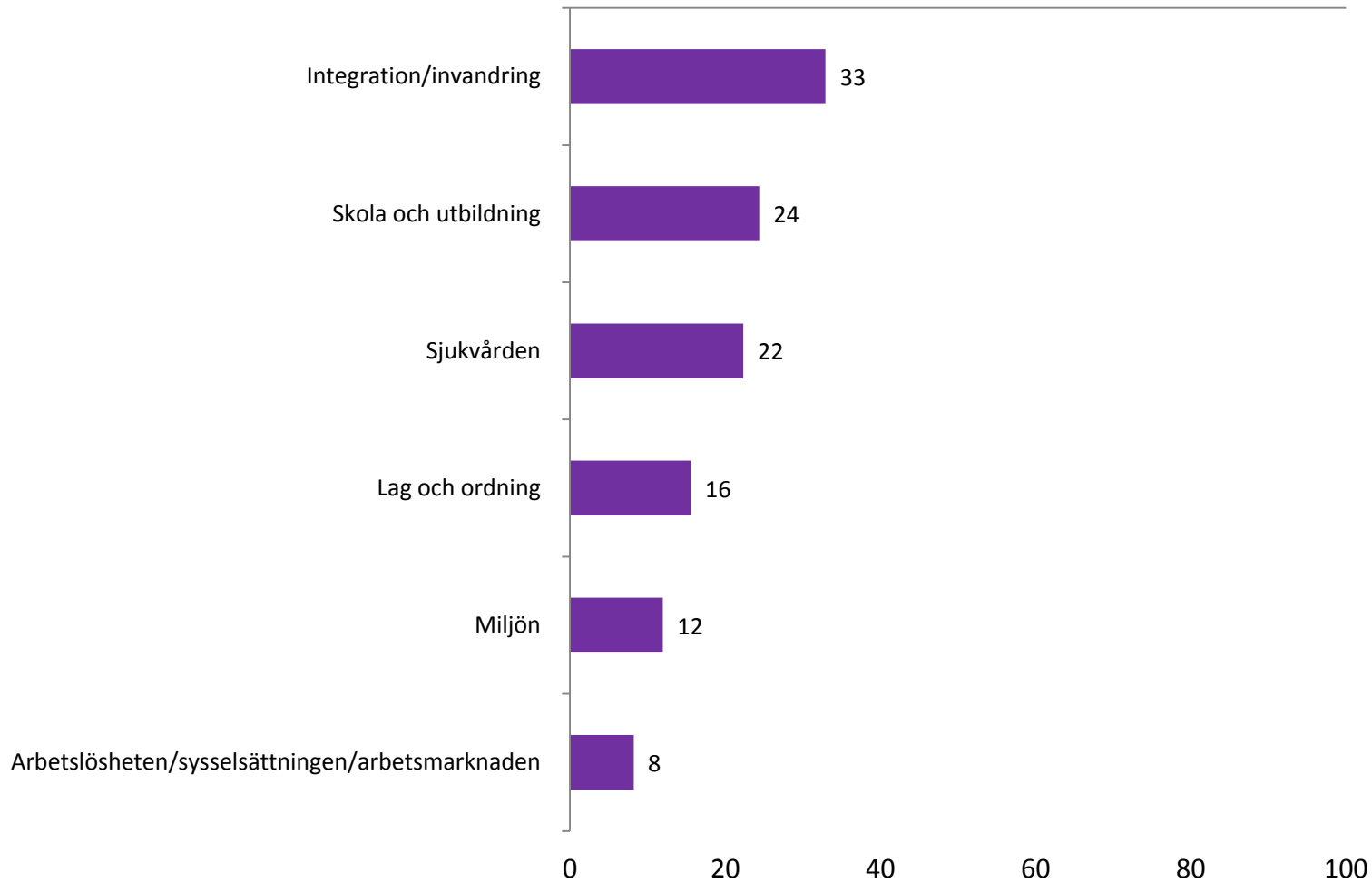

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

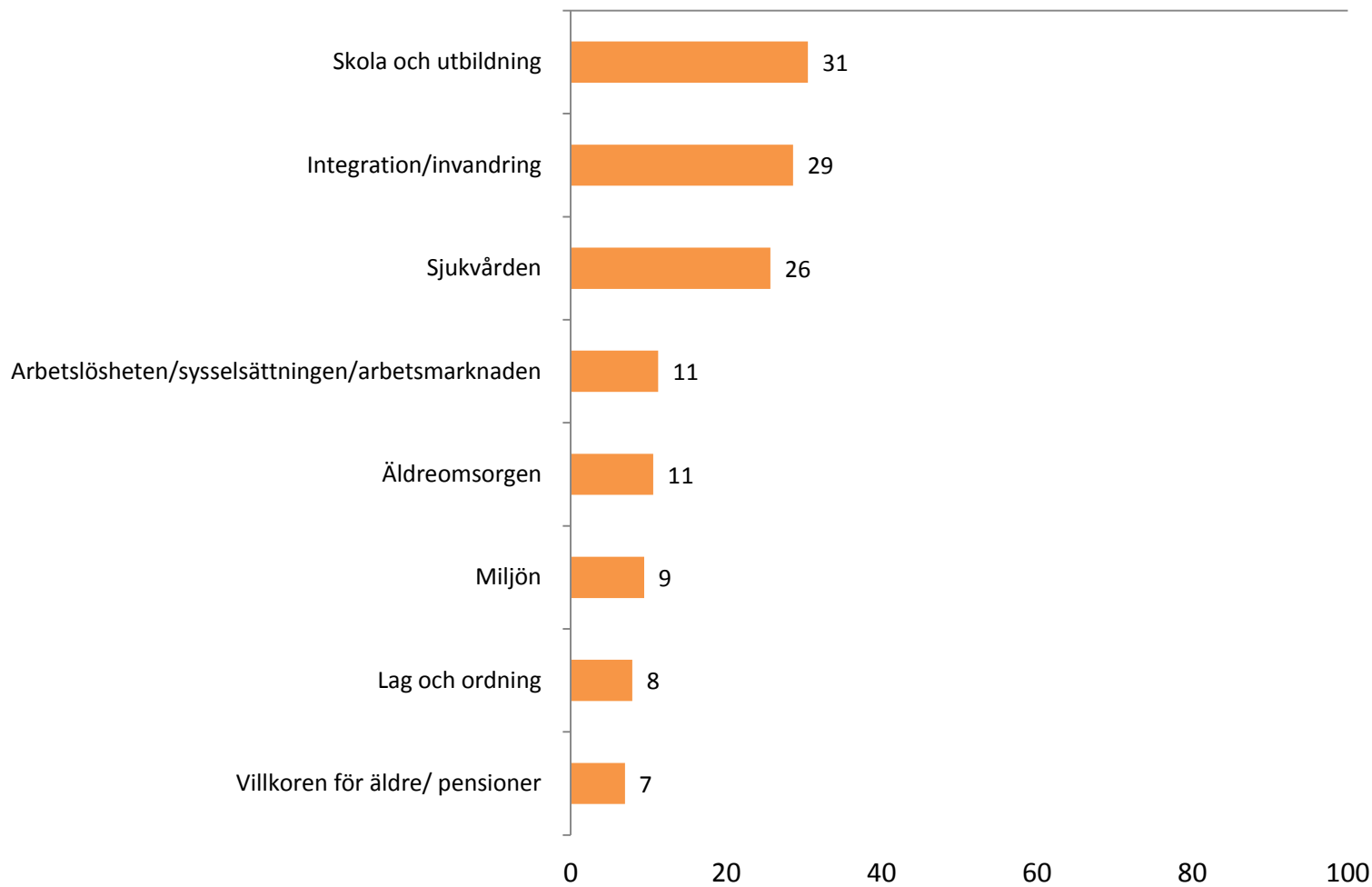
Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

Viktigaste frågor bland boende i större städer

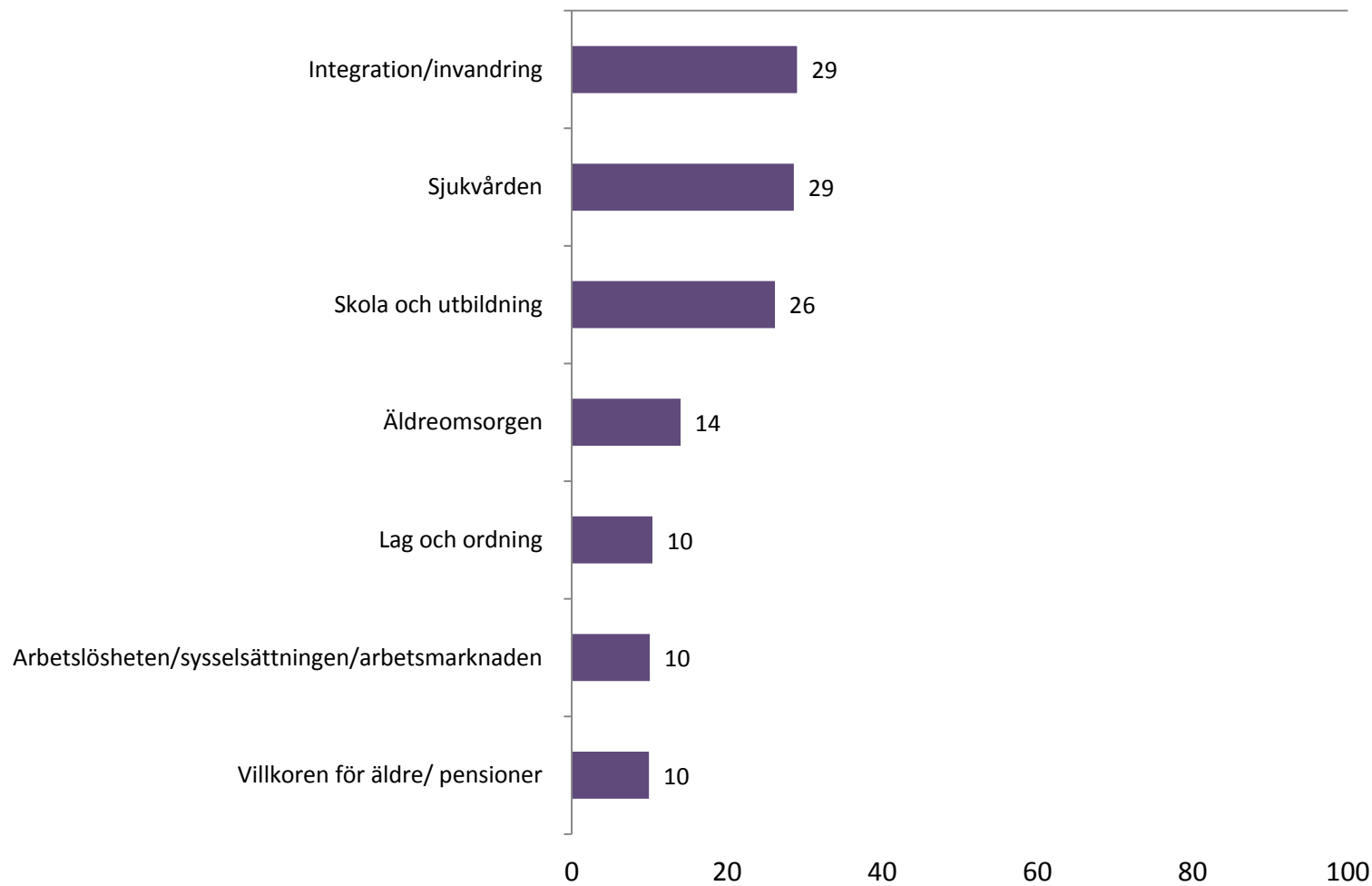
Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

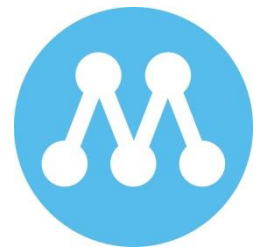

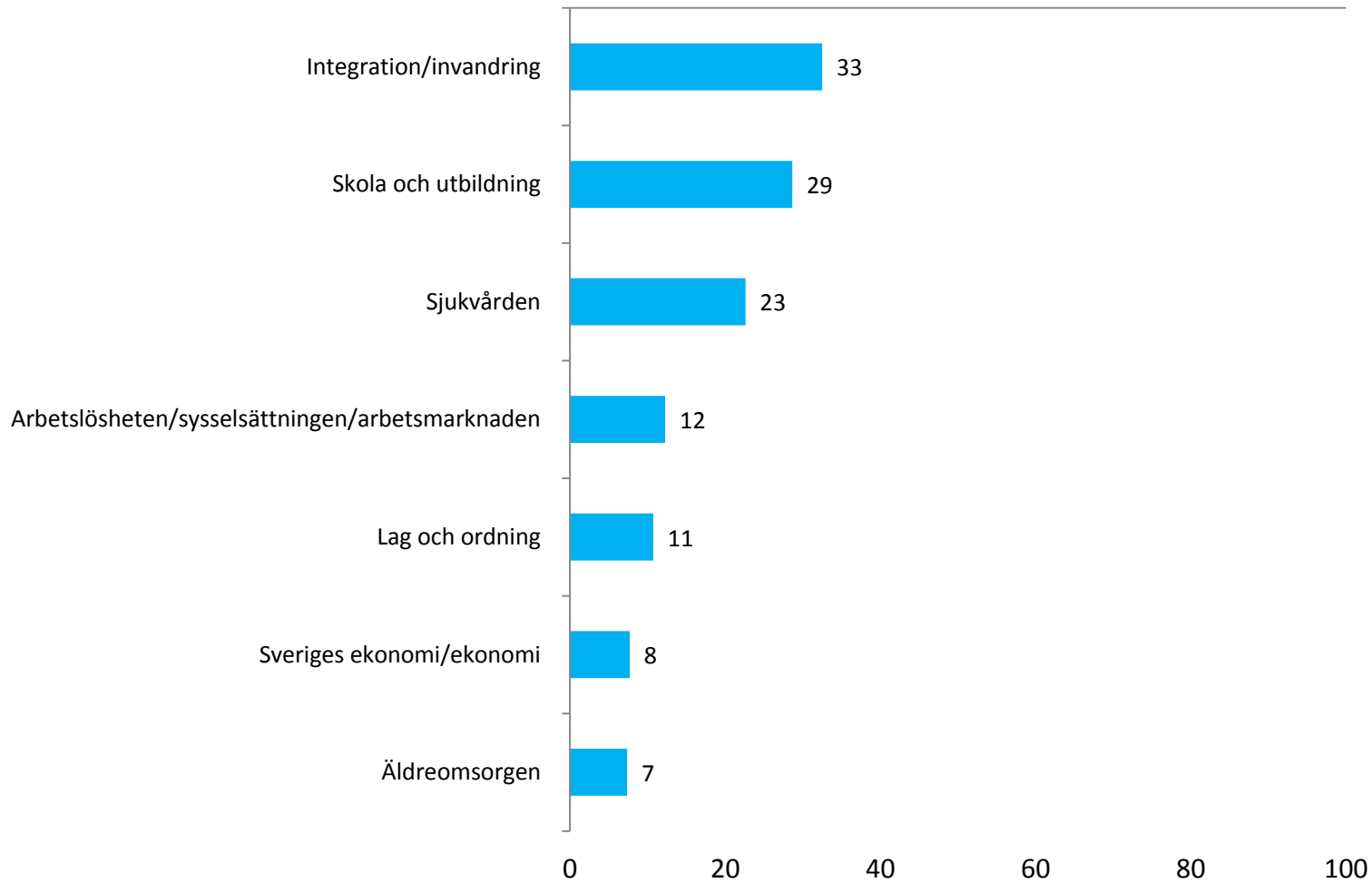

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

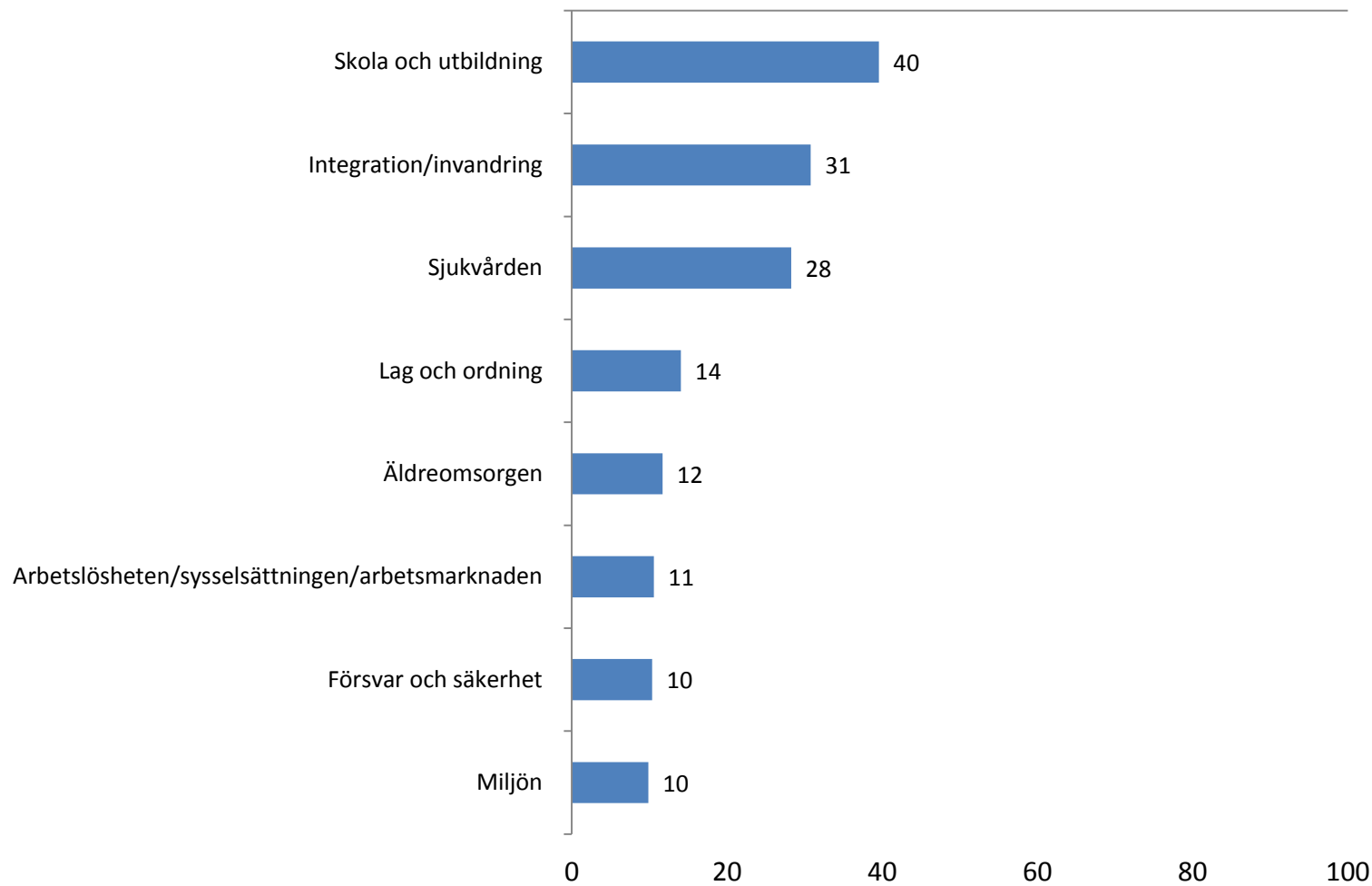

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

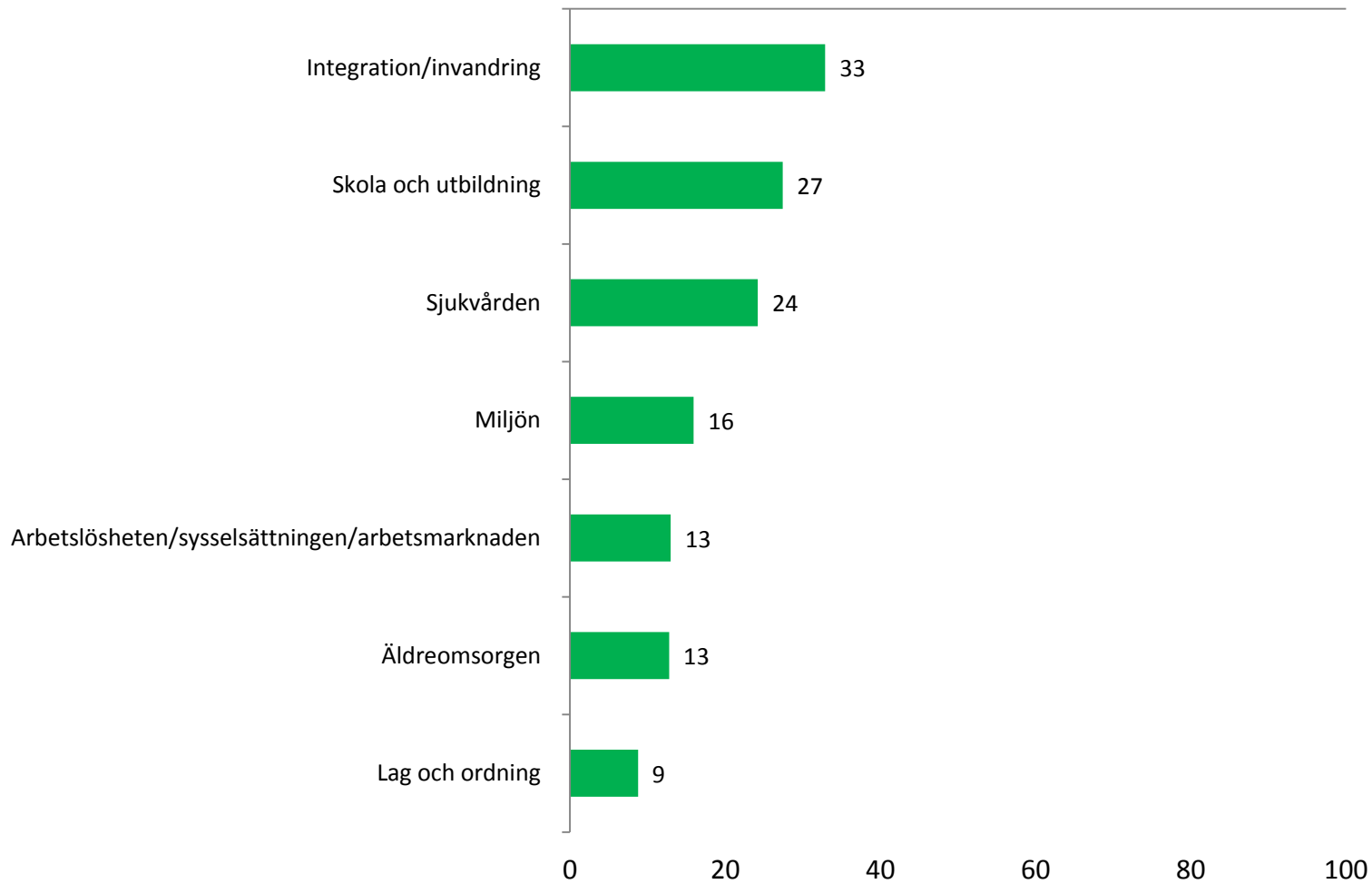

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

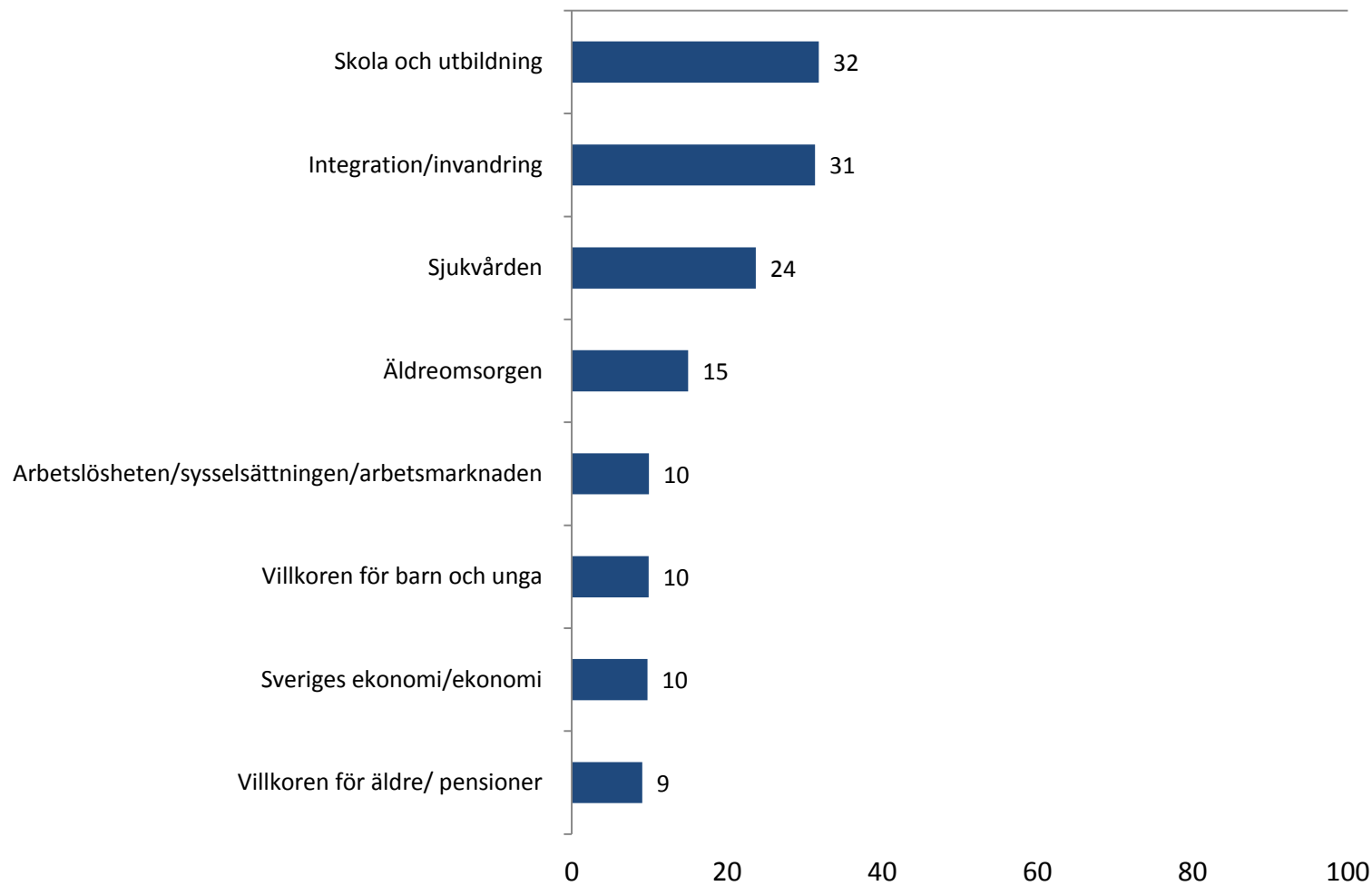

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

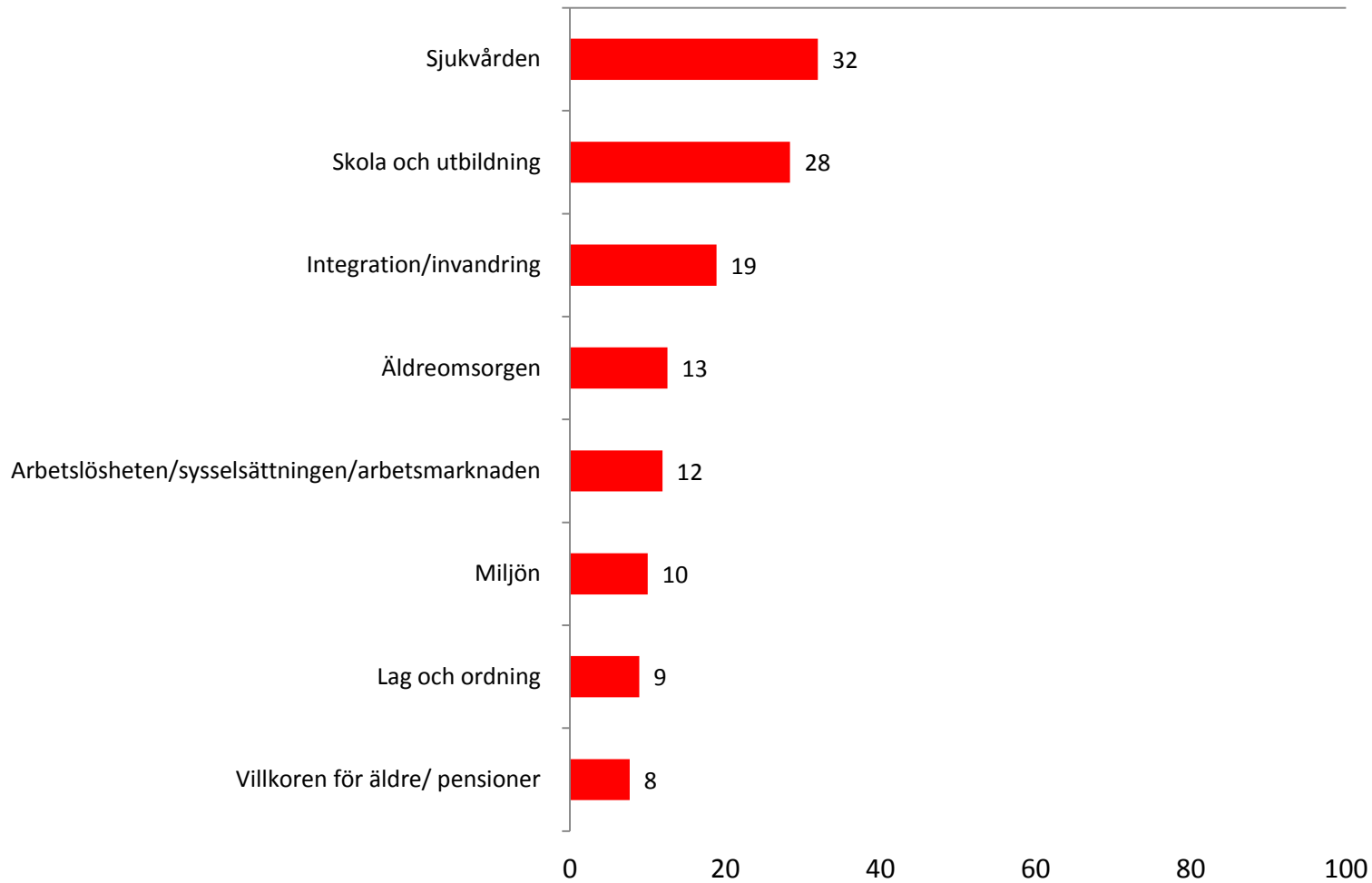

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

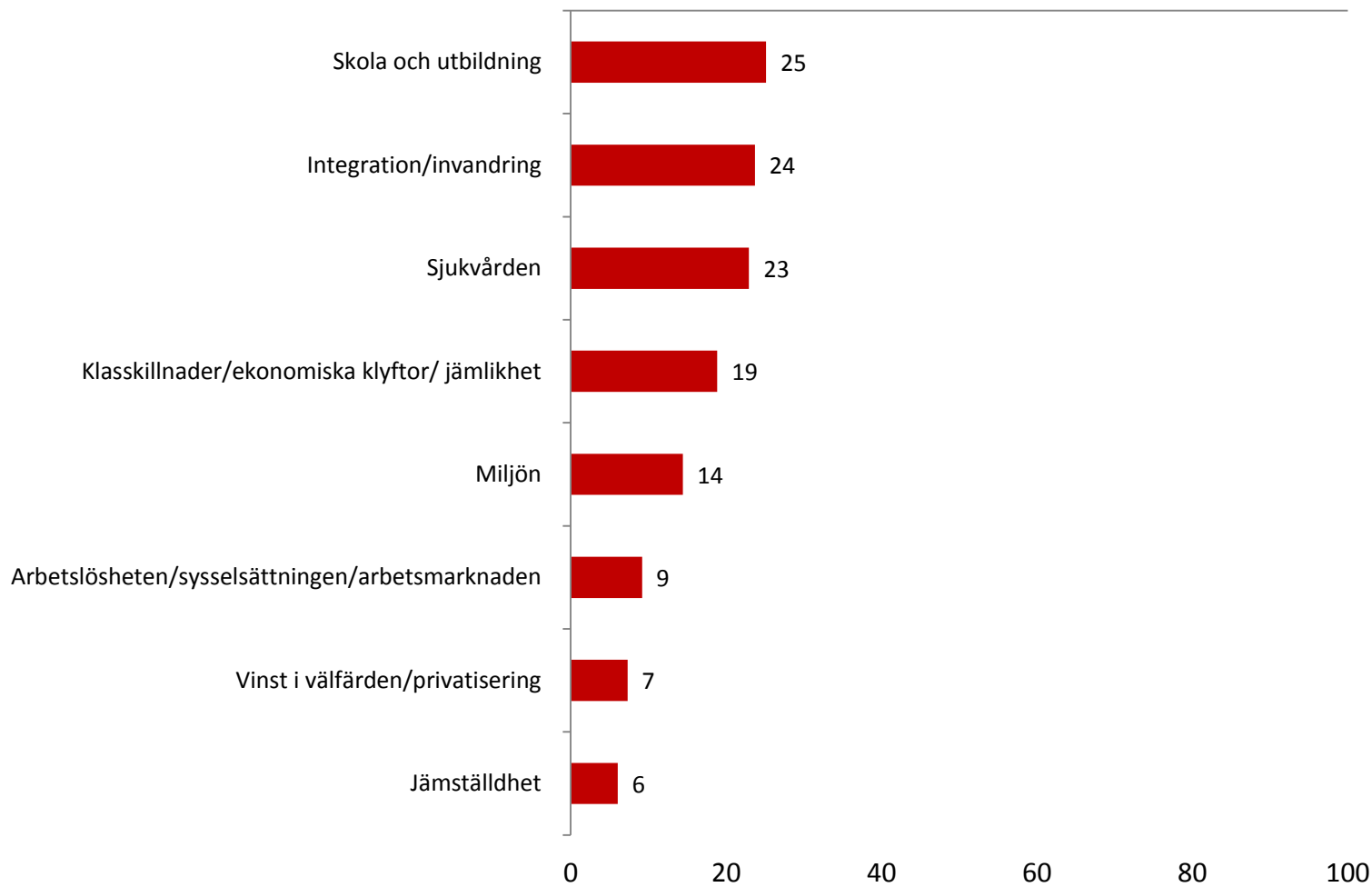

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

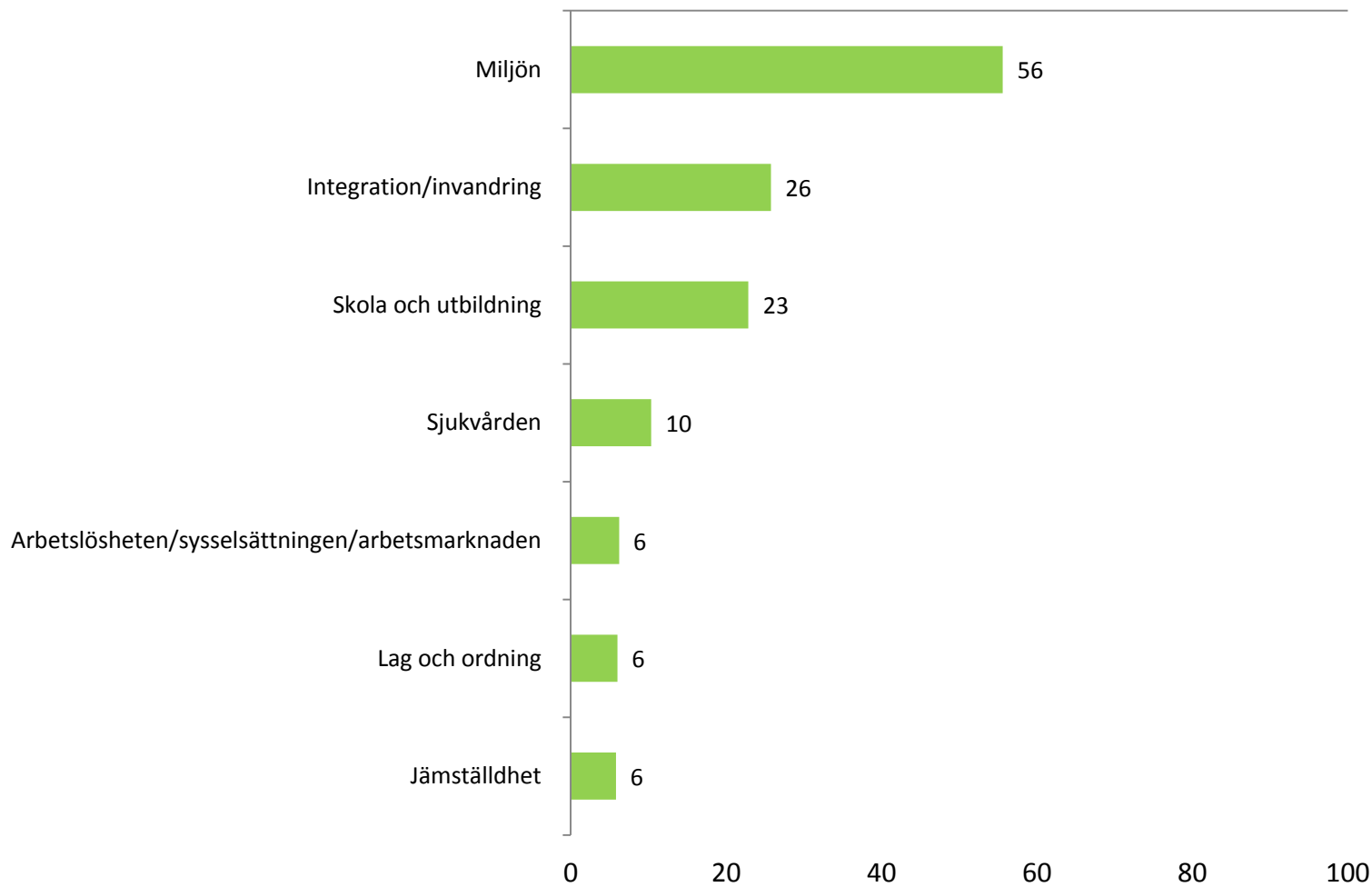

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

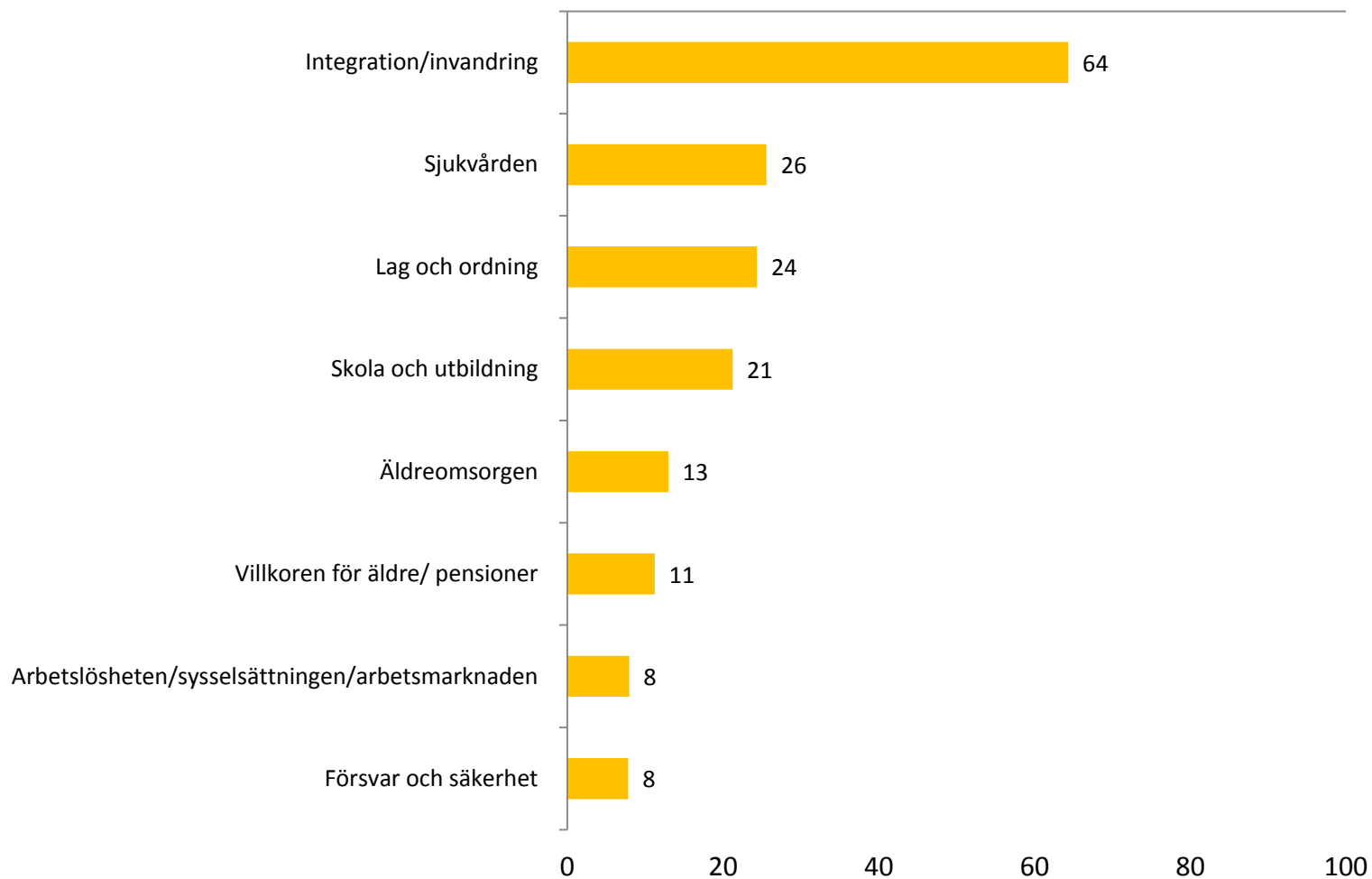
Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

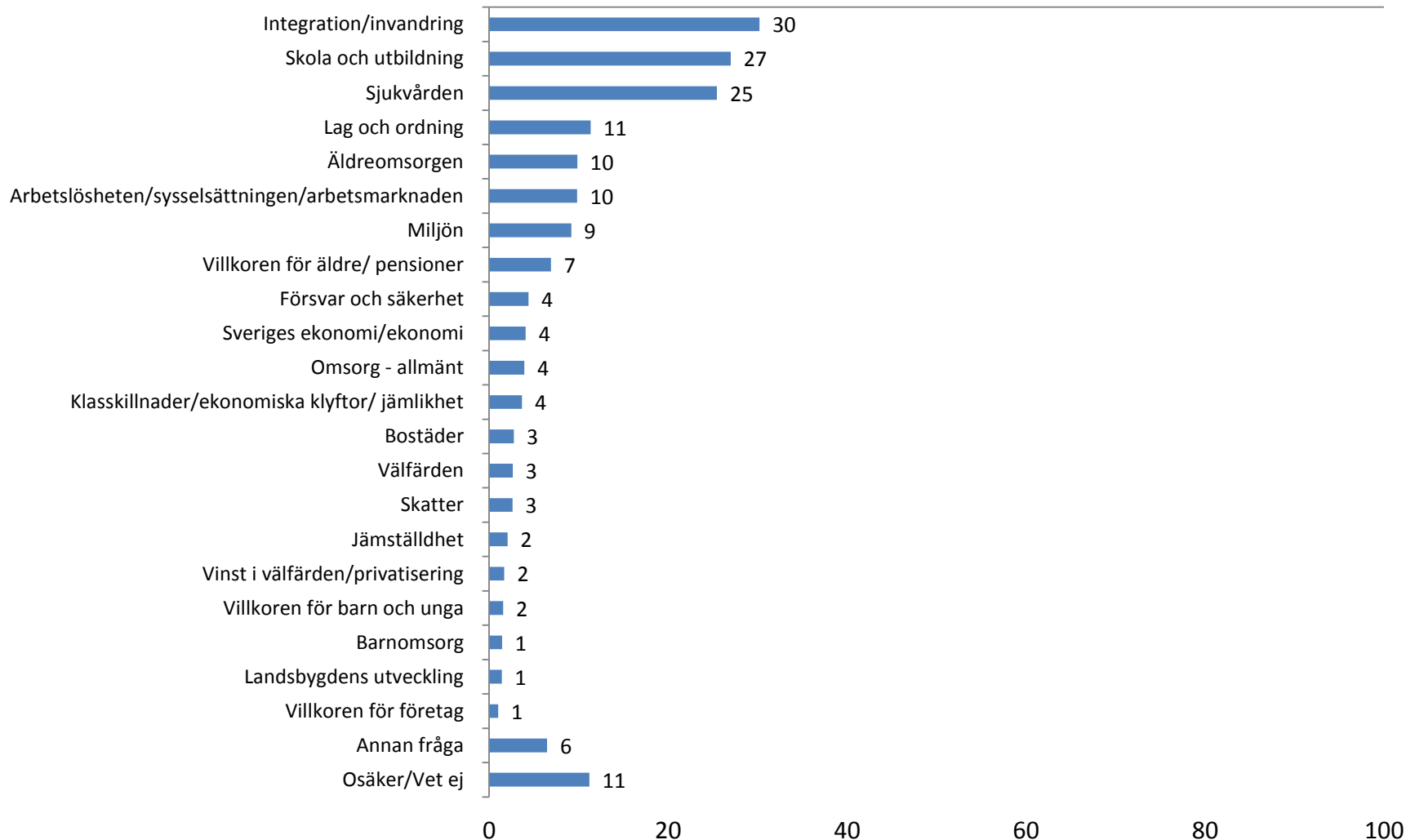

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

Bilaga: Samtliga kategorier januari 2017

Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?

Källa: DN/Ipsos 12-23 januari 2017

Bas: samtliga n=1650

Metod

Intervjuer

Ipsos har under perioden 12 – 22 januari intervjuat 1652 röstberättigade väljare. Av dessa har 1449 uppgett partisympati. Datainsamling har skett parallellt dels genom telefonintervjuer med ett slumpmässigt individurval, dels genom digitala intervjuer i en slumpmässigt rekryterad respondentpanel.

Skattningen av vilken som anses vara den viktigaste frågan just nu under intervjuperioden är ett snitt av resultaten från telefonintervjuerna och de digitala intervjuerna enligt principen 1+1/2.

Urval

Urvalet för telefonintervjuerna är ett individbaserat slumpmässigt urval. Vi söker namngivna individer och säkerställer att vi kommit till rätt person vid uppringning. Urvalet köps in med de telefonnummer som finns registrerade på respektive person och vid sökning av intervjuerpersoner så använder Ipsos tillgängliga nummer, dvs både mobilnummer och fasta telefonnummer i den utsträckning som dessa finns tillgängliga.

Urvalet för de digitala intervjuerna är ett kvoturval ur en slumpmässigt rekryterad respondentpanel.

Frågeställning

Frågorna som ställdes i undersökningen: ” Vilken samhällsfråga eller politisk fråga är viktigast för dig idag?” Samt ” Rent allmänt, tycker du att utvecklingen i Sverige går åt rätt eller fel håll?”.

Metod (2)

- **Vägning digitala intervjuer**
  - **1. Kön och ålder** (5 åldersgrupper)
  - **2. Utbildning** (Förgymnasial, 2-åring gymnasial, 3-åring gymnasial samt eftergymnasial utbildning)
  - **3. Geografi** (Fördelning mellan storstäder inklusive förorter, större städer inklusive förorter samt övriga kommuntyper)
  - **4. Politisk geografi** (Indelning av kommunerna utifrån partiblockens genomsnittliga resultat i valen 2006, 2010 och 2014)
  - **5. Politisk nyhetskonsumtion** (Mäts med frågan "Hur ofta läser, lyssnar eller tittar du på nyheter som rör partier, politik och samhällsutvecklingen?")
  - **6. Värderingsvägning** enligt GAL-TAN- dimensionen (grön, alternativ, libertär vs traditionell, auktoritär, nationalistisk). Dimensionen mäts med fyra frågeställningar som fångar respondenternas syn på :
    - Nationellt självbestämmande kontra globalisering
    - Ska de som avviker från majoritetens normer anpassa sig eller få avvika
    - Gemensam kultur kontra mångkultur
    - Bör brottslingar i första hand vårdas eller straffas
    - Utifrån svaren delas respondenterna in i tre grupper utifrån vilka värderingar man har (GAL-TAN och de med blandade värderingar).
  - **7. Parti i riksdagsvalet 2014**
- **Vägning telefonintervjuer**
  - **1. Kön och ålder** mot SCB-data
  - **2. Geografi** (Fördelning mellan storstäder inklusive förorter, större städer inklusive förorter samt övriga kommuntyper)
  - **3. Parti i riksdagsvalet 2014**
  - Telefon- respektive paneldata bearbetas och vägs separat.